

dimissa per eos aliis assignari. Ne talis ignorantia eis [cum sint sine culpa] præjudicialis existat: statim, ut si ipsi de collatione, seu reservatione prædicta postea certiores effecti, sublata difficultate quacunquè omnino dimiserint beneficia sic sibi de facto collata, ad beneficia sua priora [collatione quibuscunquè personis facta de ipsis nequam obstante] libere revertantur. Alioquin redeundi ad ea (si difficultatem adhibuerint in aliis dimittendis) sit ipsis penitus interdicta facultas. Eundem quoque modum in dimittendo recepta, & recuperando dimissa, quoad omnes alios, qui forsitan occasione prædicta sua dimiserint beneficia, & dimissa per alios fuerint affecti, per omnia decernimus observandum.

C A P. XXI.

Taciturnitas beneficii etiam modici vitiat dispensationem super pluralitate beneficiorum, quæ etiam legitime super duobus obrenta ad duo prima recepta referuntur. Item provisio alicui facta de beneficio non obstante, quod aliud habeat, dispensationem super utroque retinendo non inducit. h. d. secundum Zen.

Idem.

Non a potest dispensatio super pluralitate beneficiorum concessa impetranti prodesse, qui aliquod quantumcunquè modicum beneficium subtrahit in eadem. Illud autem Apost. sedis indultum, ut quis duo beneficia curam animarum habentia b, si alias canonicè conferantur eidem, possit recipere, ac simul licite retinere, intelligitur de duobus primis beneficiis, quæ cum cura post dictum indultum obtinere contingit eundem. Cum vero tibi (non obstante, quod aliud beneficium obtinere nescaris) a sede prædicta de aliquo beneficio provideri contingit, per hoc tecum (ut primum beneficium cum secundo retinere valeas) non intelligitur dispensatum. Hoc enim solum prædicta operatur expressio, quod facta tibi gratia nequeat surreptitia judicari.

C A P. XXII.

Mandarum Legati super facienda provisione per Papam confirmatum, Papalis gratia est censenda. Zenze.

Idem.

SI Apostolicæ sedis Legatus volens tibi suæ legationis auctoritate in certa Ecclesia providere Canonicatum, & Præbendam nulli alii de jure debitos, proximo in ipsa Ecclesia vacaturos, collationi suæ reservet, & decernat irritum, & inane, si secus super hoc contigerit attentari, certis, qui eos tibi conferant (cum vacabunt) executoribus per suas literas deputatis: nosque postmodum plena de his facta narratione, quod ab ipso Legato factum exitit, ratum, & gratum habentes, id auctoritate Apostolica confirmamus, & eisdem executoribus, vel aliis nostris damus literas in mandatis, ut in hujusmodi provisionis negotio auctoritate nostra procedant juxta ipsius Legati continentiam literarum: certum est, quod (cum ipsa provisio ipsius Legati e post impertitam a nobis auctoritatem nostra censeatur effecta) omnibus, quibus postea mandavimus in eadem Ecclesia provideri (etiam si Canonicatum ipsius Ecclesiæ duxerimus conferendum eisdem) de jure præferri debebis, in Præbenda postmodum inibi vacatura.

C A P. XXIII.

Obstat taciturnitas obtenti beneficii licet modici, nisi constet provisionem factam proprio motu Papæ: qui demum intelligitur, si hoc in litera exprimat. h. d. Zen.

Idem.

a Vide Fel. in c. in nostra extra de perscr. & Panorm. in cap. ad aures, in 2. not. de rescr. b Vide Conc. Trid. sess. 7. de rescr. c. 2. & seg. & sess. 2. de rescr. c. 14. c Hæc duo verba, ipsius Legati, desunt in manuscr. codic.

SI motu proprio alicui aliquod beneficium obtinenti conferamus aliud de illo non habita mentione, non ob hoc gratiam hujusmodi, quæ de nostra mera liberalitate processit, invalidam volumus reputari. Secus si ad petitionem illius, vel alterius pro eodem oblatam gratiam hujusmodi facimus: tunc enim (quantumcunquè modicum beneficium taceatur in ea) ipsam veluti surreptitiam vires nolumus obtinere. Motu quoque proprio tunc solum gratia fieri censeatur, cum hoc expresse cautum fuerit in eadem.

C A P. XXIV.

Collatio facta motu proprio Papæ, pluribus beneficiis in eadem Ecclesia vacantibus simul intelligitur facta de pinguiori: sed si beneficia sunt equalia, ad eum spectat electio, cui gratia est concessa. Collatio vero facta ad petitionem alterius, ad minus beneficium restringitur, si sint equalia, eligit, qui alias conferebat: quo negligente, alius eligit: & etiam e contra. h. d. secundum Zen.

Idem.

SI pluribus simul in aliqua Ecclesia vacantibus dignitatibus, vel præbendis, nos de hac vacatione incerti dignitatem, vel præbendam (si qua nulli alii de jure debita in ipsa vacat Ecclesia) cuiquam in genere conferamus: gratiam hujusmodi (si motu proprio eam fecerimus, ut tunc fiat interpretatio plenissima in eadem) referri volumus ad dignitatem, vel præbendam, quæ inter illas majoris censeatur esse valoris: seu (si sint forsitan æquales) ad eam, quam is, cui conferimus, intra decendum post habitam de dicta vacatione notitiam duxerit eligendam. Si vero ad petitionem alterius ipsa gratia per nos fuerit facta, eam (ut hoc casu, prout juri congruit, restringatur) ad illam, quæ minoris valoris existit, seu, si sit æqualitas in eisdem, ad eam, quam is, ad quem illarum spectat collatio, intra dictum tempus elegerit, postquam sibi hujusmodi gratia erit nota, decernimus referendam. Alterutro quoque ipsorum (prout ad eum pertinet) intra tempus debitum eligere negligente, ad alium extunc electio libere devolvatur.

C A P. XXV.

Non debetur expectanti Præbenda, quæ per Episcopi Præbendarum mortem vacat. h. d. secundum Zen.

Idem.

Cum in Ecclesia tua, quæ XII. Canonicorum, & XIII. Præbendarum habet numerum, consuetudinem esse proponas, ut Episcopus, qui est pro tempore, vocem habeat in Capitulo tanquam Canonicus, licet Canonicus non existat, & unam de dictis Præbendis sicut unus Canonicus obtineat in eadem: certum est eum, cui auctoritate Apostolice provideri mandatur b, de Præbenda nulli alii de jure debita proximo in ipsa Ecclesia vacatura, Præbendam, quam per mortem Episcopi vacare contingit (ne contra dictam consuetudinem, cui per præfatum mandatum non intelligitur derogari, futurus Episcopus præbenda careat, & dictus Canonicorum numerus ampliatur) habere non posse: sed expectare, quousque vacet alia, oportebit eundem.

C A P. XXVI.

Per adeptionem secundi beneficii curati, cujus fructus alter ex causa percipit, non vacat primum. Joan. And.

Idem.

SI tibi concessa a nobis, ut fructus beneficiorum c, quæ usque ad certum tempus in tua vacabunt diocesi, percipere

a De clausula, motu proprio, vide Fel. in c. ad aures. & in c. si quando, extra de rescript. & in c. causam, que 2. de testi. & in c. cum inter procuratorem, de except. b Hæc mandata de providendo sublata sunt per Concilium Trident. sess. 24. de reformat. cap. 19. c Et appellatione beneficiorum comprehenduntur præbende, pensiones, & præstimoniam. vide Fel. in c. postulasti, ext. de rescr.

capere valeas pro solvendis debitis, quibus est tua Ecclesia onerata, beneficium vacans postmodum, curam habens animarum annexam, alicui simile beneficium obtinenti te conferre contingat: æquum est, ut quamdiu fructus ipsius perceperis, primum non debeat reputari vacare.

C A P. XXVII.

Cum mandatur alicui non Sacerdotalis, vel integra, vel certi valoris conferri Præbenda: Sacerdotalis dimidia, vel minoris valoris illi etiam volenti conferri non poterit.

Idem.

Cui de non Sacerdotali Præbenda provideri mandatur, sibi etiam volenti Sacerdotalis auctoritate mandati hujusmodi conferri nequit. Similiter, si in Ecclesia, in qua integræ ac dimidiæ Præbendæ habentur, mandatur a integra conferri Præbenda, quanquam ille, pro quo scriptum extitit, dimidia velit esse contentus, ei de ipsa non poterit provideri. Idem cum injungitur provideri alicui de Præbenda certi valoris, ut in præbenda minoris valoris etiam illo volente mandatum non possit adimpleri. Non enim hujusmodi mandata [quorum fines diligenter servari oportet] debent ad casus alios, quam expressos extendi.

C A P. XXVIII.

Secundo beneficio curato effectualiter adepto, primum consimile (eius possessore irrequiescente) conferri potest: non autem ejus possessio dari. secundum Zen.

Idem.

Licet b Episcopus beneficium, quod cum animarum cura tenebas (postquam aliud recipisti consimile, ac ipsius possessionem pacificam habuisti, vel per te stetit, quo minus haberes eandem) possit alteri de jure conferre: illum tamen cui contulerit, non debet te non vocato (cum tibi forsitan jus possit competere retinendi) in possessionem ipsius inducere corporalem.

C A P. XXIX.

Sacerdotalis Præbenda per simplex mandatum de providendo, non nisi apto ad Sacerdotium est conferenda. h. d. secundum Zen. Et istud summarium potest adaptari utrique lectione posita in tertia glossa. Dominicus.

Idem.

Ei, cui provideri mandatur e simpliciter de Præbenda proximo vacatura, Sacerdotalis Præbenda conferri non potest, si nondum in ætate tali existat, quod possit ad Sacerdotium promoveri: sed aliam expectare debet.

C A P. XXX.

Ex Mandato sedis Apostolicæ expectans a certa causa, ea deficiente, beneficium petere impeditur. h. d. secundum Zen.

Idem.

SI pauper d Clericus, cui cum beneficium nullum haberet, mandabatur de beneficio (juxta suæ probitatis merita) per Episcopum provideri, aliud antequam sit sibi provisum eidem, beneficium fuerit affectus: providere Episcopus (cum cesset causa mandati) de cætero non tenetur.

C A P. XXXI.

Ubi de prioritate beneficii pluribus collati non constat, primo possessio, deinde major prærogativa præfertur. h. d. secundum Zen.

Idem.

SI a sede Apostolica, vel Legato ipsius uni, & ab Ordinario alteri, eodem die idem beneficium conferatur, nec appareat, quæ collatio fuerit primo facta, erit potior

a Alias mandatur. b Vide Fel. in c. fn. ext. de præb. sup. & Hippol. singul. 195. incip. nemo privandus est. c Mandata de providendo suscipit Conc. Trid. sess. 24. de rescr. c. 19. d Multis modis quis dicitur pauper. vide Alex. consil. 37. incip. consuetas sum. l. 7. adde Bart. in l. si constante, ff. sol. matr.

conditio possidentis a. Si vero neuter possideat, is, cujus sedes ipsa contulit, vel Legatus [propter conferentis a maiorem prærogativam] erit alteri præferendus.

C A P. XXXII.

Religiosus habens Prioratum, vel Ecclesiam curatam, si recipit secundum sine licentia Papæ, ipso jure vacat primum. Quod si statim non dimiserit, efficitur ineligibilis, & privatur utroque. Eadem est poena in iis, qui habebant ante hanc constitutionem, nisi intra mensem alterum elegerint, & alterum dimiserint. h. d. usque ad §. prohibemus. Jo. Andr.

Idem.

Cum b singula officia sint singulis committenda personis, & dissolutionis, ac evagationis materia sit Religiosis præ cæteris auferenda: præsertim prohibemus edicto, ne aliqui Monachi, vel Religiosi alii c pluribus Prioratibus, vel Ecclesiis curam habentibus animarum, etiam si eadem cura non per ipsos, sed per Presbyteros ad eorum præsentationem per Episcopos institutos habeat exerceri, absque sedis Apostolicæ auctoritate præesse præsumant: nisi forte unus ex eis ab alio dependeat, vel adinvicem sint annexi. Statuentes, ut quicumque ipsorum Prioratum, vel Ecclesiam talem obtinens alium receperit, primum, quo sit ipso jure privatus, statim omnino dimittere teneatur, per eum, ad quem pertinuerit, libere alteri conferendum. Quod nisi fecerit, extunc eo ipso efficiatur ineligibilis d, & tanquam ambitiosus ab utroque penitus repellatur. Circa eos autem, qui plures Prioratus, vel Ecclesias hujusmodi nunc detinent, providemus, ut intra mensem, postquam præfens constitutio pervenerit ad eosdem, unum ex ipsis, quem retinere voluerint (reliquis dimissis) eligere teneantur: alioquin extunc poenis subiaceant supra dictis.

Prioratus Ecclesiæ, vel administrationes unius monasterii solita per ipsius Monachos gubernari, absque sedis Apostolicæ licentia alterius monasterii Monachis non committantur, nec commissæ dimittantur. Qui contra fecerint, sint privati potestate ordinandi prædicta ea vice: & deserunt ad Diocesanum in non exemptis, & ad Papam in exemptis. Recipientes vel detinentes (alias eligentes) sunt ineligibiles ipso jure. h. d.

§. 1. Prohibemus insuper, ne Prioratus vel Ecclesiæ, aut administrationes, seu officia unius monasterii constituta per eisdem Monachos gubernari, committantur deinceps absque auctoritate sedis ejusdem alterius monasterii Monachis gubernanda, nec hactenus commissæ dimittantur eidem: sed per eos, ad quos pertinent, libere ordinentur. Cum illis non liceat habere locum in diversis monasteriis, quorum unum ab alio non dependet, nec aliorum monasteriorum [nisi canonicè transferantur ad ipsa] Prioratus, Ecclesiæ, administrationes vel officia gubernare. Qui vero contra prohibitionem præsentem prædicta de cætero alienis Monachis commiserint, vel dimiserint jam commissæ: ea vice ordinandi de ipsis sint potestate privati, & de eis per Diocesanos (si exempta non fuerint) alioquin per sedem Apostolicam ordinentur e. Ii autem, qui ea suscipere, vel suscepta præsumperint detinere f, reddantur ineligibiles ipso jure.

C A P. XXXIII.

Contemptum possunt prosequi, si ad receptionem vel collationem absentes Monachi, vel Canonici non vocentur: nisi consuetudo habeat eos non vocari. h. d. secundum Zen.

Idem.

a Vide l. vis ejus. C. de probat. c. licet causam. de prob. & l. in bona fidei. C. de rebus cred. Font. b Vide Conc. Trid. sess. 7. de rescr. c. 2. & sess. 24. de rescr. c. 17. c Alias, aliis. d Vide gloss. 16. qu. 1. in sum. & Clem. 1. de elect. Phil. Font. e al. ordinetur. f Alias, retinere.

Idem Bonifacius VIII.

CUM in Ecclesiis Canonicorum receptio, aut Præbendarum, vel beneficiorum collatio imminet facienda, absentes Canonici (si commode fieri valeat) sunt vocandi: nisi consuetudo habeat eos ad talia non vocari. Alioquin quod in eorum absentia fieri contigerit, eis instantibus irritari debet.

CAP. XXXIV.

Beneficia morientium etiam in loco vicino curiæ Romanæ per duas dietas legales, vel sede ipsa vacante, ibi causam, domicilium, vel originem non habentium, vel etiam habentium, sed curialium, & ibi causa Romanæ curiæ morantium, vel translata curia eam sequentium, & in itinere decedentium, vel in loco, unde recessit curia, in quo remanserunt infirmi: conferri nequeunt per alium, quam per Papam. h. d. secundum Zen.

Idem.

Præsenti declaramus edicto, statutum felicis recordationis Clementis Papæ prædecessoris nostri de beneficiis apud sedem Apostolicam vacantibus, per alium, quam per Romanum Pontificem minime conferendis, locum habere in beneficiis, quæ Legati, aut Nuncii sedis ejusdem, vel quivis alii ad Romanam curiam venientes, vel etiam recedentes ab ipsa obtinere noscuntur, si eos in locis vicinis a ipsi curiæ mori contingat: quemadmodum si in loco, ubi eadem curia residet, morerentur.

Idem est, si aliquis curialis [etiam Ecclesia Romana vacante] peregrinationis, infirmitatis, aut recreationis, seu alia quavis causa ad locum curiæ vicinum secedens, in hujusmodi loco vicino decedat: dummodo ibi [etiam] erat ad ipsam curiam reversurus] ejus domicilium, seu domus propria non existat.

Loca vero intelligantur vicina eidem curiæ in præmissis, quæ remota ultra duas dietas legales (quas hoc casu sic specialiter volumus computari) a loco, ubi moratur ipsa curia, non existunt.

Sane si quis in loco, ubi degit curia, suæ originis domum habens, diem claudat extremum in ea: ipsius beneficia sub prædicto non aliter includantur & statuto, quam si curialis esset antea, & ibidem occasione curiæ moraretur. Porro cum curiam ad locum transferri contingit, si curiales in itinere [dum curiam sequuntur eandem] vel in loco, unde recedit ipsa curia, forsitan remanentes infirmi, rebus inibi eximantur humanis, præmissum statutum [quantumcunque locus, ubi decedunt, ab ipsa curia sit remotus] ad illorum beneficia se extendit.

CAP. XXXV.

Mors Papæ tollit, ne parochiales Ecclesiæ in curia vacare dicantur. h. d. secundum Zen.

Idem.

SI Apostolica sede vacante aliquas parochiales Ecclesias vacare de cetero contigerit apud ipsam, statuimus, ut de eis (ne ipsarum vacatio diutina periculum valeat animabus afferre) per eos, ad quos pertinet, possit libere ordinari: constitutione felicis recordationis Clementis Papæ prædecessoris nostri de beneficiis apud sedem ipsam vacantibus, per alium, quam per Romanum Pontificem minime conferendis, vel alia quavis contraria super hoc edita non obstante. Idem volumus & de illis, quæ ibidem ipso Romano Pontifice vivente vacabunt, si de ipsis per eum ante ipsius obitum non fuerit ordinatum.

a Nota ex loci vicinitate contrahi communionem quandam etiam quoad præmium, pœnam, mores. de penit. dist. 1. §. sed continuo. l. non tantum §. litesibus. ff. de excus. tut. & qui dicantur vicini. vide l. si tertius de aqua plu. arc. l. 2. §. si tam vicinum. ff. de dam. infect. de Anch. Font. b. Al. ita: ubi degit curia, &c. c. Al. includuntur. d. Vide Dec. inc. bono. in princ. ext. de appell.

CAP. XXXVI.

Gratia alicui concessa, ut providere possit personis idoneis in certa Ecclesia, personis non expressis, non expirat re integra obitu concedentis: secus si persone essent expressæ. Joan. Andr.

Idem.

SI cui (nulla personarum facta expressione) sit gratiose concessa facultas, ut auctoritate Apostolica possit aliquibus personis idoneis in certa Ecclesia providere, vel beneficia [quorum collatio est ad Sedem Apostolicam legitime devoluta] conferre, contradictores a eadem auctoritate per censuram Ecclesiasticam compescendo: hujusmodi concessio [quam, cum specialem gratiam contineat, decet esse mansuram] non expirat etiam re integra per obitum concedentis. Secus si super provisione certæ personæ faciendæ sit data potestas eidem, non ob suam, sed ejus, cui provideri mandatur, gratiam, vel favorem: illa quidem expirat omnino, si concedens re integra moriatur.

CAP. XXXVII.

Qui ex licentia circa incertos concessa absque titulo ad sacros ordines Clericos promovet, eis tenetur providere. Dans licentiam promovendi, vel etiam promovendis, eis promotis ad sacros sine titulo providere tenebitur. h. d. Zen.

Idem.

SI b. Episcopus, cui nullis personis expressis in genere commisit, ut vice tua ordines in tua diocesi celebraret, ad sacros ordines promoveret quempiam titulum non habentem: ei [cum in culpa fuerit taliter ordinando eundem] tenebitur vitæ necessaria ministrare, donec sibi per eum, vel alium de competenti beneficio sit provisum. Si vero certas commisit e eidem ordinare personas, tu [qui prævidere hoc casu, an habentem titulum, debuisti] taliter ordinato ad prædicta, donec per te beneficiatus fuerit, obligatus existis. Eis autem, quibus a diocesanis datur licentia, ut possint, a quo voluerint, Episcopo ad omnes sacros ordines promoveri, non qui ordinant, sed qui tribuunt licentiam [cum eam dare non debeant titulum non habenti] ad præmissa, si titulum non habeant, obligantur.

CAP. XXXVIII.

Si primo loco Papa dat licentiam conferendi beneficia certo modo vacantia, vel ad Papam devoluta: secundo aliquid de his conferat specialiter, vel conferri mandet, species generi derogat: ita quod secundo beneficium debetur. h. d. Joan. Andr.

Idem.

Quamvis d. tibi nuper in genere potestatem dederimus beneficia sex Clericorum tuorum cedentium, vel decedentium auctoritate nostra personis idoneis conferendi, Canonicatum tamen, & Præbendam, quos in tua Ecclesia (in qua post prædictam gratiam tibi factam mandavimus cuidam specialiter provideri) obtinebat quidam ex iisdem tuis Clericis nunc defunctus, conferre non potes: cum illi, pro quo scripsimus, debeantur. Nam primæ generali gratiæ tibi factæ derogat posterior specialis, licet de illa non fecerit mentionem. Simili ratione si post facultatem tibi concessam a nobis conferendi beneficia tuæ diocesis [quorum collatio est ad sedem Apostolicam devoluta] nos eorum aliquid [antequam tu conferas] conferamus specialiter alicui, vel conferri mandemus, de concessione tibi facta non habita mentione, facta per nos collatio canonica est censenda.

CAP.

a De hac clausula vide Zabavellam in Clem. 2. §. contradictores. de religiof. dom. & Felin. in c. super eo. ext. de offic. deleg. b. Vide conc. Trid. sess. 21. de refor. cap. 2. c. Al. commisses. d. Vid. Dec. in c. 1. de rescript. super 1. glo. & eund. conf. 147.

CAP. XXXIX.

Revocatio gratiæ non tollit jus questum, sed querendum, nisi jus annexionis aliud inducat: nec tamen tollit jus querendum annexum juri digniori jam questum. h. d. secundum Zen.

Idem.

SI is, cui de Canonicatu, Præbenda, & dignitate, personatu, vel officio per felicis recordationis Nicolai Papæ, vel Celestini prædecessorum nostrorum literas, gratia in aliqua Ecclesia facta erat, constitutionis nostræ revocationis tempore Canonicatum, & Præbendam, dignitati, personatu, vel officio alicui non annexam erat adeptus, licet dignitatem, personatum, seu officium inibi expectaret, propter expectationem hujusmodi privatus non intelligitur jure, quod in Canonicatu, & Præbenda fuerat canonice affectus: jus tamen, quod ad dignitatem, personatum, vel officium competeat eidem, juxta verba dictæ revocationis intelligitur revocatum. Non sic autem, si Canonicatum cum dignitate, personatu, aut officio, conferri tantum Canonicis consuetis a, fuerat affectus sub expectatione Præbendæ: cum jus magis dignum, quod iste in dignitate, personatu, seu officio hujusmodi jam habebat, jus minus dignum Canonicatus retineat, cujus Canonicatus ratione jus eidem saluum remanet, ad Præbendam nulli alii debitam, Apostolica ante ipsam auctoritate recepto. Sed & si ex Episcopi, vel alterius cujuscunque collatione vel provisione adeptus fuerat in eadem Ecclesia dignitatem, personatum, sive officium conferri tantum Canonicis consuetis: præfatus, qui Canonicatum auctoritate Apostolica jam habebat, idem erit censendum.

CAP. XL.

Obest revocatio gratiæ Præbendam expectanti, & decreti interpositio, etiam ignoranti. h. d. Zen.

Idem.

Quodam per literas felicis recordationis Nicolai Papæ prædecessoris nostri, Canonicatum sub expectatione b. vacaturæ Præbendæ in certa Ecclesia obtinente, successor ejus Celestinus cuidam alteri similem in eadem Ecclesia gratiam fecit, quem omnibus etiam ante ipsum auctoritate Apostolica, vel quavis alia in Ecclesia ipsa receptis voluit anteferi c, cum interpositione decreti: priusquam tamen ad primum, & ejus executores secundæ gratiæ notitia pervenisset, vacans Præbenda eidem primo per suos fuit executores collata: post hujusmodi autem, & ante factam secundæ collationem ipsius Præbendæ, nostra constitutio revocatoria emanavit: & quoniam quis eorum jus habeat in Præbenda hujusmodi, dubitatur, nos neutrum illorum habere jus decernimus in eadem. Prima enim collatio post & contra decretum a dicto Celestino interpositum facta (licet ab ignorantibus & etiam ignoranti) non obtinet firmitatem. Jus vero, quod secundo ad Præbendam, non in Præbenda hujusmodi competeat (cum nostram revocationem ejus collatio non præcesserit) per eam penitus est sublata.

CAP. XLI.

Mandatum de providendo de beneficio ad collationem Capituli pertinente, non tangit jus singularis Canonici. hoc dicit secundum Zen.

Idem.

Mandatum Apostolicum tibi directum, ut T. Clerico de beneficio spectante ad collationem Narbonen. Capituli provideres, beneficia eiusdem Capituli, sive dentur in communi per ipsum, sive per Canonicos ejusdem Ec-

a Dicunt Petr. de Anch. & Archid. quod rescriptum impetrantis a Papa dignitatem, non facta mentione consuetudinis, de qua non obtineret. per l. honores. §. 2. ff. de decur. est surreptitium. Font. b. Expectativas ad vacatura omnino sustulit Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 19. c. De clausula, anteferri, vide late per Felin. in cap. capitulum. extr. de reser.

Tom. II.

clesiæ singulares, vice ac auctoritate Capituli, aut ex jure ipsius de consuetudine vel statuto, merito comprehendit a. Ad beneficia tamen ratione dignitatum, personatum, vel officiorum, quæ nonnulli ex eisdem Canonicis obtinent in ipsa Ecclesia, ad eorundem collationem spectantia, mandatum hujusmodi minime se extendit. Idem esse censemus, si ratione Præbendarum suarum ad ipsos Canonicos collatio dictorum beneficiorum singulariter pertinere noscatur: nisi contineatur forsitan in mandato, quod eidem Clerico provideas de beneficio ad collationem Narbon. Capituli pertinente communiter, vel divisim: tunc enim de beneficiis, quæ ad ipsorum collationem pertinent, ratione hujusmodi Præbendarum poteris providere.

TITULUS V.

DE CLERICO ÆGROTANTE, VEL DEBILITATO. CAP. UN.

Datio Coadjutorum Episcoporum, & suorum superiorum est de majoribus causis, & spectat ad solum Papam: potest tamen Episcopus senio, vel infirmitate perpetua impeditus de consensu Capituli sui, vel majoris partis sibi auctoritate Apostolica unum vel duos Coadjutores assumere: & si demens fuerit, Capitulum, aut duas partes ipsius hoc facient. Sed si Episcopus contradicit, tunc nil innovabit Capitulum, sed Episcopi & Ecclesiæ conditionem, quam cito poterit, intinabit Papæ. Et Coadjutores illi sumptus moderatos habebunt de proventibus Prælatorum ipsorum. Joan. Andr.

Bonifacius VIII. (an. 1298. Romæ.)

Pastoralis officii debitum exequentes, declaramus atque statuimus, coadjutorum b. Episcoporum, & superiorum Prælatorum dationem intelligendam esse de causis majoribus, & referendam ad sedem Apostolicam, ac ab ea (consuetudine non obstante contraria) tantummodo postulandam.

Verum ne hoc prætextu Ecclesiæ (existentes præcipue in remotis) dispendia patiantur: nos earum in hac parte indemnitatibus præcavere volentes, hac generali constitutione sancimus, ut Episcopus senio, aut valetudine corporali gravatus, vel etiam alias adeo impeditus perpetuo, ut officium suum nequeat exercere, possit de sui consilio & assensu Capituli, vel majoris partis ipsius, unum vel duos auctoritate Apostolica coadjutores assumere, ad dictum officium exequentem. Si vero Episcopus demens fuerit, & quid velit aut nolit, exprimere nesciat, vel non possit: tunc ejus Capitulum, vel duæ ipsius partes eadem auctoritate unum, aut duos coadjutores assumant idoneos, qui ejus officium exequantur. Si autem Episcopus senio, aut incurabili morbo gravatus, vel perpetuo impedimento detentus, ad sui executionem officii reddatur inutilis, & coadjutorem assumere, vel habere noluerit, licet a Capitulo requisitus proprio, se illius non indigere suffragio forsitan asserendo: tunc nil per Capitulum innovetur, sed hoc casu & etiam proximo idem Capitulum Episcopi & Ecclesiæ suæ conditionem & statum, ac facti circumstantias universas, quam cito poterit, fideliter & explicitè referat ad notitiam dictæ sedis, recepturi humiliter, & efficaciter impleturi, quod super hoc per sedem ipsam contigerit ordinari. Præsenti quoque adjicimus sanctioni,

I i i

a Petrus de Anch. not. mandatum etiam adstringere gerentem vices ejus, cui mandatur; similiter mandatum factum vicem gerenti: quia si deficit principalis, debet postea per principalem commoda recipientem impleri: l. secundum naturam. ff. de reg. jur. neque poterit per vicem gerentem impleri: in his enim mandatis intelligitur, ve stante in eodem statu l. 1. ff. si ex nox. caus. ag. Font. b. Quam auctoritatem habeant coadjutores dati Episcopis senibus, vel infirmis, late docet Oldradus consil. 44.